

TÍTOL: 3735 Ruta de la Sal. Cardona - Súria

Èpoques de l'any: tot l'any

Mitjans de transport: a peu. També es pot fer en BTT malgrat en alguns punts concrets caldrà baixar de la bicicleta.

Comarca: Bages

Temes: esport i cultura

Dificultat: ***

Distància: 17,25 km

Desnivell: 325 m

Senyalització: senyalitzada

Durada: 3h 27 min

INTRODUCCIÓ:

Primera etapa de les dues de què consta l'itinerari anomenat El Camí de la Sal, marcat com a sender de gran recorregut GR 3 i variant GR 3.1. La ruta pretén apropar excursionistes i amants de la història i el paisatge als indrets que van protagonitzar l'extracció, el transport i el comerç de la sal a Catalunya. L'itinerari s'ha dividit en dues etapes. Aquesta, la primera, discorre entre Cardona i Súria.

L'entorn del riu Cardener, com el de la resta de conques fluvials properes a Barcelona, es va poblar de fàbriques i colònies tèxtils en el transcurs de la revolució industrial dels segles XIX i començaments del XX, especialment en el tram que discorre entre Cardona i Manresa. Però el màxim impuls de la vida econòmica d'aquesta àrea durant les primeres dècades del segle XX va ser l'explotació de les mines de sal i de potassi de Cardona i Súria. Aquest aprofitament miner constitueix un fet diferencial de la zona, equiparable, fins a cert punt, amb l'explotació del carbó a la conca de l'Alt Berguedà.

DESCRIPCIÓ:

A Cardona s'hi arriba, des de Manresa, per la carretera C-55. Cal dirigir-se a la part alta del poble on s'hi troba l'oficina de turisme, just a sota del castell. Per retornar al punt d'origen, serà necessari disposar d'un mitjà de transport doncs l'itinerari és en forma de travessa (lineal).

El castell de Cardona és un magnífic conjunt fortificat, documentat des del segle VIII. Destaca la Torre de la Minyona com a única resta reformada del que fou la fortificació romànica i l'església de Sant Vicenç, temple considerat una obra mestra de l'arquitectura del segle XI a Europa. Entre la torre i l'església hi ha dependències d'arquitectura gòtica civil, una part de les quals acullen el Parador Nacional de Turisme de Cardona.

Situats a l'oficina de turisme, entre el castell i el barri vell, s'inicia la ruta dirigint-se cap al carrer Escasany, a l'altra banda de l'oficina de turisme. Es continua per la plaça del mercat, on hi ha l'església de Sant Miquel, i s'entra per sota un arc a la plaça de la Fira, per pujar a continuació al carrer Major. Carrer Major amunt, aquest passarà a anomenar-se carrer de Sant Miquel. Se surt a l'encreuament entre el carrer de les Rodes i el de la Pleta, on cal seguir recta amunt, per aquest darrer, i s'hi troben els primers indicadors de la Ruta de la Sal.

1,10 km (560 m), 13 min. El carrer, en forta pujada, desemboca a la carretera BV-3001, de Cardona a Su. Es pot avançar per un camí paral·lel que, en direcció SO, sortirà novament a la carretera uns metres més amunt. En algun moment es divisa la Muntanya de Sal de Cardona. Símbol de la població, és un aflorament de materials salins originat per l'assecamment d'un mar de fa quaranta milions d'anys, i que va deixar de ser explotada comercialment el 1990.

1,65 km (590 m), 20 min. Es creua la carretera per continuar per la pista de terra de l'altra banda, en direcció a Súria (camí de Lurdes). En el tram següent, mirant cap a l'esquerra, es tindrà una bona visió del castell de Cardona.

2,15 km (610 m), 26 min. Bifurcació. Just després de l'hotel Vilar Rural de Cardona, cal prendre el camí de l'esquerra, en baixada. Cal anar seguint el camí principal, clarament cap al sud, deixant trencalls a dreta i esquerra que menen als diferents masos.

2,75 km (580 m), 33 min. Per l'esquerra arriba el ramal que puja des de Cardona per la muntanya de Sal. Se segueix per la dreta.

3,85 km (600 m), 46 min. Es deixa, a mà esquerra, el camí a Santa Cecília, seguint pel GR 3, sempre cap al sud. A l'horitzó, cap al SO, es distingeix la serra de Castelltallat. L'itinerari és un agradable descens per un camí en bon estat, amb un paisatge molt obert, de petites serres, suaus turons i combinació de boscos i conreus adornat amb els masos escampats.

5,55 km (530 m), 1h 05 min. Encreuament important. Es deixa el GR 3, que marxa girant cap a la dreta, prenent pel camí de l'esquerra (variant GR 3-1), cap a Súria i Manresa.

6,10 km (535 m), 1h 13 min. Bifurcació. Cal continuar per l'esquerra.

6,80 km (500 m), 1h 21 min. Bifurcació. Atenció, cal marxar pel camí menor de la dreta, marcat com a GR.

7,10 km (490 m), 1h 25 min. Encreuament important. En un punt en que coincideixen diferents camins, i a uns 50 metres dins el bosquet de la part superior de l'encreuament, s'hi localitza la necròpolis medieval de la Vinya del Guitarra. Es tracta de sepulcres excavats a la roca, anteriors a l'època del romànic, que val la pena de visitar. Caldrà continuar la ruta pel camí de la dreta, baixant clarament.

7,90 km (410m), 1h 34 min. Bifurcació. Novament caldrà continuar per la dreta, tot descrivint un revolt molt tancat, en baixada. Al cap d'uns 300 metres s'accedeix a una pista més ample, que se seguirà recta, en la mateixa direcció sud, per davant de l'Obac.

9,10 km (400 m), 1h 50 min. Es continua per la dreta.

10,80 km (350 m), 2h 10 min. S'arriba a una pista asfaltada que puja a can Coll. Cal incorporar-s'hi a l'esquerra, baixant. S'arriba al fons de la vall, es creua el Cardener, i es pren de seguida a la dreta per entrar a la colònia de Palà de Torroella, també coneguda entre els veïns com a colònia de les flors, pels seus espectaculars jardins en les èpoques de més bonança. De gran extensió, encaixada entre el riu i l'antiga carretera de Manresa a Cardona, fou construïda a partir del 1876 al costat de l'antic molí del mas de Palà. La fàbrica tèxtil va deixar de funcionar el 1971. Actualment encara es distingeix els edificis de la fàbrica, les cases dels treballadors, l'església i l'esplèndida residència dels propietaris. Es deixa la colònia enrere marxant cal a la dreta, entrant uns metres a la carretera en un punt on hi ha un espai enjardinat, amb bancs, ombra i font, que pot servir perfectament per fer una pausa.

12,20 km (325 m), 2h 26 min. S'abandona la carretera prenent el camí ample de terra de l'esquerra, a l'alçada de l'indicador de Valls de Torroella. Seguidament es superarà la carretera nova per un pas elevat i se seguirà recta per l'ample pista.

13,00 km (375 m), 2h 36 min. Desviació important. En un punt en que es surt d'un revolt a l'esquerra, cal deixar la pista per entrar a un corriol a mà dreta, en lleuger descens. Pocs metres més enllà, se surt a un caminet més ample, prenent a l'esquerra.

13,30 km (375 m), 2h 40 min. Es surt a un camí que cal seguir a la dreta, en forta pujada. Al final d'aquesta exigent i dura rampa de pujada es tomba a l'esquerra, pel costat d'una barraca de pedra. Es continua, planejant, i deixant dos camins a la dreta. A l'alçada de la línia elèctrica es te ja una visió de Súria.

13,90 km (425 m), 2h 47 min. Desviació important. A 50 metres de la torre de la línia elèctrica, cal deixar el camí per entrar a un petit corriol que marxa, baixant, per la dreta. Se surt novament a un camí més ample on cal girar a la dreta i, a uns 100 metres, a l'esquerra, fent un revolt pronunciat.

14,55 km (390 m), 2h 55 min. En una petita inflexió del terreny, altra vegada cal deixar el camí ample per marxar pel sender de la dreta.

14,70 km (405 m), 2h 57 min. Necròpolis de Can Banyes. Per un bonic corriol s'accedeix dalt un turonet on hi ha aquestes restes d'origen medieval, consistents en tombes de caixa de lloses, probablement del segle XI. El camí continua per l'altra banda del turonet, encara en direcció sud i, al arribar als camps, cal seguir per l'esquerra, en un indret on es poden veure diverses barraques d'agricultor, fetes de pedra i fang. Es segueix sempre el camí més marcat deixant alguns altres de secundaris a esquerra i dreta i, uns 100 metres més enllà, es continua per l'esquerra.

15,55 km (355 m), 3h 06 min. Es deixa un camí a la dreta i ben aviat un a l'esquerra, seguint recta en baixada.

15,95 km (335 m), 3h 11 min. Es pren el corriol de l'esquerra, en franc descens, i de ferm una mica abrupte. Després d'un descens força dret entre diverses cases, es creua la riera d'Hortons i s'entra a Súria pel barri de can Trist. Cal enfilat-se a la carretera i incorporar-s'hi amb precaució cap a l'esquerra, fins a arribar a l'estació d'autobusos, on hi ha un espai enjardinat (plaça de Sant Joan) i un plafó informatiu de la ruta de la Sal, punt final d'aquest itinerari.

17,25 km (280 m), 3h 27 min. Plaça de Sant Joan de Súria, punt final de la ruta. El mil·lenari poble vell de Súria queda ben enfilat i protegit sobre el riu. Actualment ben arreglat, contrasta amb la poca harmonia del creixement desordenat de la població, a baix. El conjunt, coronat pel castell, s'emmurallà al segle XVI. Destaca el portal de Cardona, que connectava amb el camí ral de Manresa a Cardona, a baix al riu, i aïllava el poble de l'exterior. Es pot visitar el poble vell pujant per la carretera a Sant Salvador, seguint els indicadors de Poble Vell, i posteriorment baixar pel carrer de *Sant Cristòfol*, ambdós a tocar de l'estació d'autobusos.

PUNTS D'INTERÈS:

Cardona: castell i canònica de Sant Vicenç; centre històric; parc cultural de la Muntanya de Sal
Necròpolis medieval de la Vinya del Guitarra

Colònia de Palà de Torroella

Poble vell de Súria